

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

A végrehajtási eljárásban kiszabható rendbírság

Szerző:

dr. Kulcsár-Balázs Alexandra

Lenti, 2024. május 28.

I. Előszó

A végrehajtási eljárás egy kényszereljárás, mely során - ha szükséges, akár állami kényszerrel is - el kell érni, hogy az adós, vagy más résztvevő teljesítse a kötelezettségét. Az állami kényszer egyik formája a rendbírság, melyet az adóssal, valamint az eljárás során közreműködésre kötelezettel szemben lehet kiszabni.

Végrehajtási ügyszakba beosztott bírósági titkárként rendszeresen kell az eljáró végrehajtó által beterjesztett, az adóssal, vagy más, a végrehajtási eljárásban közreműködésre kötelezett személlyel szembeni rendbírság kiszabása iránti indítványt elbírálnom. Jelen dolgozatomban az ezen eljárásokban szerzett tapasztalataimat foglalom össze.

II. Bevezetés

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 5.§ (1) bekezdése szerint a bírósági végrehajtás során állami kényszerrel is el kell érni, hogy a pénzfizetésre, illetőleg az egyéb magatartásra kötelezett (a továbbiakban: adós) teljesítse a kötelezettségét. A tárgyi § (2) bekezdése értelmében az állami kényszer - e törvény keretei között - elsősorban az adós vagyoni jogait korlátozhatja, kivételesen azonban az adós személyiségi jogait is érintheti.

A végrehajtó intézkedésével szemben jogorvoslatnak van helye, ezért amennyiben felmerül a jogszerűtlen intézkedés gyanúja, az arra jogosult a Vht. 217.§-a értelmében végrehajtási kifogást terjeszthet elő. Előfordul ugyanakkor, hogy a végrehajtó intézkedése hiába jogszerű, az érintett adós, vagy más, az eljárásban közreműködésre kötelezett mégsem működik vele együtt, azt kifejezetten megtagadja, aktívan ellenszegül. Ez a magatartás azonban nem csak a végrehajtási eljárás eredményes lefolytatását hátráltatja, de az igazságszolgáltatás törvényes működését és az abba vetett bizalmat is rombolja.

Ezekben az esetekben az eljáró végrehajtónak lehetősége van - illetve bizonyos esetekben kifejezetten kötelessége - a rendbírság kiszabását indítványozni a bíróságnál annak érdekében, hogy rábírja az érintettet a megfelelő magatartás tanúsítására.

III. A hatályos szabályozás

A Vht. 45/A.§ (1) bekezdése szerint a végrehajtást foganatosító bíróság 500 000 Ft-ig terjedő rendbírsággal sújtja az adóst vagy a végrehajtási eljárásban közreműködésre kötelezett személyt, szervezetet, ha a végrehajtásból eredő, jogszabályban foglalt kötelezettségének nem tesz eleget, vagy a végrehajtást végző hatóság intézkedésének eredményességét akadályozó magatartást tanúsít. A kiszabott rendbírság összege nem haladhatja meg a végrehajtási ügyértéket. Az adóssal szemben nem lehet rendbírságot kiszabni kizárólag abból az okból, hogy a végrehajtható okiratban foglalt kötelezettségét nem teljesíti.

1. Az illetékes bíróság

A hivatkozott jogszabály értelmében a rendbírság kiszabása iránti végrehajtói indítvány elbírálására a végrehajtást foganatosító bíróság rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel.

Mivel a Vht. különbséget tesz az elrendelő és a foganatosító bíróság között, ehelyütt szükséges tisztázni a foganatosító bíróság definícióját.

A Vht. 32.§-a szerint a bíróság, illetve a végrehajtható okiratot kiállító szerv a végrehajtható okiratot, valamint a biztosítási intézkedést elrendelő végzést - a 10. § c) és d) pontjában meghatározott végrehajtható okirat kivételével - elektronikus formátumban és úton megküldi a Kar hivatali szervének. A közjegyző a végrehajtható okiratot, valamint a biztosítási intézkedést elrendelő végzést - a 10. § b) pontjában meghatározott végrehajtható okirat esetén kizárólag a végrehajtási záradékot - a MOKK számítástechnikai rendszerén keresztül küldi meg elektronikus formátumban és úton a Kar hivatali szervének. Az ügyelosztás szabályaira figyelemmel a Kar hivatali szerve tájékoztatása alapján

a bíróság, illetve a végrehajtható okiratot kiállító szerv a végrehajtható okiratot, valamint a biztosítási intézkedést elrendelő végzést - a 10. § c) és d) pontjában meghatározott végrehajtható okiratok kivételével - közvetlenül megküldi az adós lakóhelye, illetve székhelye szerinti végrehajtónak és a végrehajtást kérőnek.

A Vht. 225.§ (6) bekezdés második mondata szerint pedig a végrehajtást foganatosító bíróságnak - ha e törvény másként nem rendelkezik - azt a bíróságot kell tekinteni, amely mellé az eljáró önálló bírósági végrehajtót kinevezték.

A fenti két jogszabályi hivatkozás együttes értelmében tehát az a bíróság rendelkezik a rendbíróság kiszabása iránti indítvány elbírálására foganatosító bíróságként hatáskörrel és illetékességgel, amely mellé az adós lakóhelye szerint meghatározott önálló bírósági végrehajtó kinevezésre került. Ezen rendelkezésekből egyúttal az is következik, hogy az adósnak a végrehajtás elrendelésekor meglévő lakóhelye bír relevanciával, azaz, ha az adós lakóhelye a végrehajtás foganatosításának ideje alatt meg is változik (pl. elköltözik, vagy az elrendelő bíróság illetékességi területe utólag változik), az eljáró önálló bírósági végrehajtó és a végrehajtást foganatosító bíróság ugyanaz marad.

2. A rendbíróság összege

A rendbíróság összege legfeljebb 500.000,-Ft, de nem haladhatja meg a végrehajtási ügyértéket, mely a bírósági végrehajtói díjszabásról szóló 8/2021. (X. 29.) SZTFH rendelet (a továbbiakban: Dsz.) 7.§ (1) bekezdése szerint a végrehajtható okiratban feltüntetett főkövetelést, járulékot és költséget magában foglaló együttes összeg. Végrehajtási ügyértékként a végrehajtható okirat végrehajtóhoz történő érkezésének napján fennálló, forintban meghatározott összeget kell figyelembe venni, a főköveteléshez társuló járulékok időközbeni változásától függetlenül. Ha a végrehajtható okirat a tartozás összegét más pénznemben (devizában) határozza meg, azt a Magyar Nemzeti Bank aznapi deviza középárfolyamának alapulvételével kell forintra átszámítani.¹

¹ Dsz. 7.§ (1) bekezdése

Fontos azonban kiemelni, hogy szükség esetén a rendbírság ismételten is kiszabható, indokolt esetben akár ugyanazon személlyel szemben is. Erre tekintettel pedig a bíróságnak az első alkalommal kiszabott rendbírság összegének meghatározásakor figyelemmel kell lennie az okot adó mulasztás vagy aktív magatartás súlyára, annak szándékos vagy gondatlan voltára, a végrehajtási ügyértékre, valamint arra is, hogy ha ismételten szükséges a bírság kiszabása, úgy annak összege magasabb lehessen az első alkalommal kiszabottnál, azonban még mindig ne haladja meg a végrehajtási ügyértéket, illetve az 500.000,-Ft-os felső határt.

Speciális helyzetet szabályoz a Vht. 45/A.§ (8) bekezdése, miszerint a bíróság az (1) bekezdéstől eltérően a lefoglalt gépjármű becsértékének megfelelő összegű rendbírságot szab ki az adóssal szemben, ha az adós nem tesz eleget a 103.§ (8) bekezdés utolsó mondatába foglalt kötelezettségének, azaz az érintett gépjárművet az árverés megtartása érdekében nem biztosítja a végrehajtó felhívásában megjelölt helyen és időben. Ebben az esetben tehát a foganatosító bíróságnak nincs mérlegelési lehetősége, valamint az 500.000,-Ft-os felső határ sem alkalmazható, a rendbírság összege a tárgyi gépjármű végrehajtó által korábban megállapított becsértékkel megegyező összeg.

3. A rendbírság alanya

A Vht. nem tartalmaz taxatív felsorolást a rendbírsággal sújtható személyekre vonatkozóan. A rendbírság kiszabásának az adóssal szemben és minden olyan egyéb természetes vagy jogi személlyel szemben helye van, akik vagy amelyek a végrehajtás eredményességét valamilyen aktív vagy passzív formában akadályozzák.

A végrehajtást kérő szerepe azonban speciális: amennyiben ő nem működik közre a végrehajtási eljárásban (pl. nem előlegezi meg a végrehajtási költséget, nem kéri az adós oldalán bekövetkezett jogutódlás megállapítását stb.), úgy vele szemben rendbírság kiszabásának nincs helye, az ő

közreműködési kötelezettsége megszegésének következménye, hogy a végrehajtás a Vht. 52.§ c) pontja alapján szünetel.²

3.1.Az adós

Az adóssal szemben nem lehet rendbírságot kiszabni kizárólag abból az okból, hogy a végrehajtható okiratban foglalt kötelezettségét nem teljesíti.³

Az adóssal szemben azonban - a korábban hivatkozottak szerint - a Vht. 45/A.§ (8) bekezdése alapján rendbírság kiszabásának van helye, ha nem tesz eleget a 103.§ (8) bekezdése alapján használt gépjárműnek az árverés megtartása érdekében történő rendelkezésre bocsátása érdekében kiadott végrehajtói felhívásnak.

Úgyszintén rendbírság kiszabásának van helye az adóssal szemben, ha a végrehajtó felhívására nem közli a lefoglalt gépjármű tárolási helyét. Ez tipikusan abban az esetben fordul elő, amikor a tárgyi járművet az adós évekkorábban, még annak lefoglalása előtt eladta, az átruházást azonban sem az adós mint eladó, sem pedig a vevő nem jelentette be a járműnyilvántartás felé. A vevő jellemzően már nem utolérhető és lehet, hogy a gépjármű sem lelhető fel, a bíróság így gondos mérlegelést igénylő és nehéz helyzetbe kerül a döntése meghozatalakor.

Az adóssal szemben rendbírság kiszabásának van helye továbbá abban az esetben, ha az árverési hirdetményben meghatározott időpontban nem biztosítja az ingatlan megtekintésének lehetőségét az árverezők részére. A végrehajtónak ebben az esetben jegyzőkönyvben kell felszólítania az adóst, hogy a megtekintés biztosítása iránti kötelezettségének a hirdetményben meghatározottak szerint tegyen eleget, valamint figyelmeztetni kell a jogkövetkezményekre. Abban az esetben pedig, ha az adós nem tesz eleget ezen kötelezettségének és a bíróság öt rendbírsággal sújtja, ezzel automatikusan kizárja

² Kézikönyv a bírósági végrehajtás foganatosításához, Wolters Kluwer, Budapest, 2016., 73. old.

³ 45/A.§ (1) bekezdés utolsó mondata

magát a Vht. 182/A.§ (1) bekezdése szerinti halasztási lehetőségből, azaz a téli kilakoltatási moratórium időszaka alatt is kiköltöztethető lesz az ingatlanból.

A Vht. 204/D.§-ában szabályozott zálogtárgy egyszerűsített végrehajtási értékesítése során, ha az adós a végrehajtható okirat helyszíni kézbesítésétől, illetve kézhezvételétől számított 15 napon belül nem fizette meg a tartozását, a végrehajtó a tárgyi § (2) bekezdése alapján - kivéve, ha a zálogtárgyat más követelés biztosítására is terheli zálogjog - kitűzi a zálogtárgy árverését. Az adós a hivatkozott § (3) bekezdése értelmében köteles nyilatkozni a végrehajtónak a zálogtárgy ingóság tárolási helyéről és arról, hogy vállalja-e az ingóság megőrzését. Amennyiben pedig az adós a (3) bekezdés szerinti nyilatkozat megtételét elmulasztja, úgy az (5) bekezdés szerint vele szemben rendbírság kiszabásának van helye a 45/A.§ (2) bekezdése szerinti külön felhívás kiadása nélkül.

Fontos megemlíteni ekörben, hogy a Vht. - a korábban már hivatkozott 182/A.§ (1) bekezdésében szabályozott helyzeten túl is - több helyen is kizárja az adóst valamiféle védelemből vagy kedvezményből abban az esetben, ha őt az eljárás során korábban rendbírsággal sújtották. Így például

- az adós kérelmére kivételesen akkor függeszthető fel a végrehajtás, ha az okot adó, méltányolható körülményt igazolta és korábban nem sújtották rendbírsággal (Vht. 48.§ (3) bekezdése);
- a lefoglalt gépjármű árverésig történő használatának engedélyezésére akkor kerülhet sor, ha - egyéb feltételek teljesülése mellett - az adóst korábban nem sújtották rendbírsággal (Vht. 103.§ (8) bekezdése);
- a foganatosító bíróság abban az esetben adhat az adós részére egyszeri halasztást az ingatlan elhagyására, ha az ingatlan megfelel a 147.§ (3) és (4) bekezdésében foglaltaknak és az adós az elhelyezését ideiglenesen sem tudja biztosítani; abban az esetben azonban, ha az adóst korábban rendbírsággal sújtották, halasztásnak nincs helye (Vht. 154/A.§ (4) bekezdése);
- jogi személy végrehajtást kérő által lakás kiürítése iránt kezdeményezett végrehajtási eljárásban a 147.§ (3) és (4) bekezdés szerinti lakóingatlanának elhagyására köteles természetes személy kötelezett kérelmére a végrehajtó a lakóingatlan önkéntes kiürítésére - a végrehajtható okiratban - megállapított határidőt 90 nappal meghosszabbítja, ha a kötelezettel szemben korábban rendbírságot nem szabtak ki (Vht. 181/A.§ (1) bekezdése).

3.2. A gyermek átadását akadályozó személy

A Vht. 180/B.§ (5) bekezdése szerint a végrehajtó indítványára a rendőrség az 5.§ (3) bekezdése szerint eltávolíthatja a gyermek átadásának helyszínéről azokat a személyeket, akik a gyermek átadását akadályozzák. A rendőrség intézkedésének igénybevételére a végrehajtó előzetesen figyelmezteti az érintetteket, ennek tényét - amely tartalmazza indokolt esetben a rendbírság kiszabására teendő indítványra történő figyelmeztetést is - jegyzőkönyvben rögzíti.

3.3. Az adós munkáltatója

Gyakori eset, hogy az eljáró végrehajtó az adós munkáltatójával szemben indítványozza rendbírság kiszabását, mert a munkáltató nem tesz eleget a Vht. 75-76.§-aiban foglalt kötelezettségének. A végrehajtói gyakorlatban elterjedt az ún. „letiltás sürgetés” nevű irat kiadása abban az esetben, ha a munkáltató a letiltásban foglaltakat nem, vagy nem teljeskörűen teljesítette.

Véleményem szerint a sürgetés kiadása azonban nem szükséges, a jogszabály ugyanis egyértelműen fogalmaz a Vht. 45/A.§ (2) bekezdésében, amikor úgy rendelkezik, hogy ha a végrehajtó a bírságot alapjául szolgáló körülményről szerez tudomást, haladéktalanul felhívja a jogsértőt a teljesítésre, illetve az akadályozó magatartás abbahagyására, egyidejűleg pedig figyelmeztetnie kell őt a Vht. 45/A.§-ában foglalt jogkövetkezményekre.

Abban az esetben, ha jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet bírságot indokolt, a rendbírságot a jogi személlyel vagy szervezettel szemben és egyidejűleg a vezetőjével, illetve intézkedésre jogosult tagjával szemben is ki lehet szabni.⁴ A Civilisztikai Kollégiumvezetők 2019. április 16-ai Országos Tanácskozásának 56. számú állásfoglalása szerint ebben az esetben a

⁴ Vht. 45/A.§ (3) bekezdése

kérelemhez kötöttség úgy értelmezendő, hogy az indítványt arra a személyre lehet előterjeszteni, akinek vagy akiknek a felhívást a végrehajtó kiadta. Ezáltal a rendbíróság csak a felhívottal (felhívottakkal) szemben szabható ki.

4. A rendbíróság kiszabására irányuló végrehajtói indítványt megelőző eljárás

A Vht. 45/A.§ (2) bekezdése szerint, ha a végrehajtó a bírságolás alapjául szolgáló körülményről szerez tudomást, a bírságolás kilátásba helyezésével haladéktalanul felhívja a jogsértőt kötelezettségeinek teljesítésére, illetve a magatartás abbahagyására. A végrehajtó a felhívást jegyzőkönyvben rögzíti, annak eredménytelensége esetén pedig a szükséges iratok megküldésével indítványt tesz a bíróságnál a rendbíróság kiszabására.

Amennyiben tehát a végrehajtó ilyen körülményt észlel, úgy felhívja a kötelezettet, hogy teljesítse a jogszabályban foglalt kötelezettségét, vagy hagyja abba az akadályozó magatartást. A felhívásnak tartalmaznia kell a teljesítési határidőt, valamint a mulasztás jogkövetkezményét, azaz hogy rendbíróság kiszabását fogja indítványozni a foganatosító bíróságnál.

A gyakorlat eltérő abban a tekintetben, hogy a rendbíróság kiszabása iránti indítványt megelőző felhívásnak jegyzőkönyvi formátumban kell megtörténnie, vagy csak a felhívás megtörténtét kell a végrehajtónak jegyzőkönyvben rögzítenie.

Álláspontom szerint a Vht. hivatkozott rendelkezése egyértelmű, azaz magát a felhívást kell jegyzőkönyvben rögzíteni és azt kell megküldeni az érintett adós, vagy más közreműködésre kötelezett részére.

Amennyiben a felhívásában meghatározott határidő eredménytelenül telt el, a végrehajtó betérjeszti a szükséges iratokat a foganatosító bíróságra és indítványozza a rendbíróság kiszabását. Az

indítványhoz célszerű csatolni a végrehajtható okiratot, illetve az adós részére megküldött felszólítást a haladéktalan teljesítésre annak érdekében, hogy a bíróság meg tudja állapítani a rendbíróság kiszabásának alapját képező végrehajtási ügyértéket. Csatolni szükséges továbbá mindazokat az iratokat, amelyek alátámasztják az indítványban foglaltakat, így különösen az alapul szolgáló figyelmeztetést, a jogkövetkezményre való figyelmeztetést tartalmazó jegyzőkönyvet és a tértivevényeket.

5. A foganatosító bíróság eljárása a rendbíróság kiszabása során

A Vht. 45/A.§ (2) bekezdésének utolsó mondata értelmében a bíróság az indítványt soron kívül eljárva, az iratok alapján bírálja el, szükséges esetben azonban meghallgatást tarthat.

Eltérés mutatkozik a bíróságok gyakorlatában abban a tekintetben is, hogy a rendbíróság kiszabása előtt felhívják-e a teljesítésre az érintettet.

Álláspontom szerint a végrehajtás fokozatosságának elve az eljárás egész időtartamára vonatkozik, ezért a bíróság nem jár el helytelenül, ha a rendbíróság kiszabását megelőzően megkísérli teljesítésre bírni az eljárás alanyát. A gyakorlat azt mutatja, hogy az érintettek a bíróság felszólítását komolyabban veszik és teljesítik a kötelezettségüket, így megelőzhető a rendbíróság kiszabása, majd az utólagos teljesítés miatt a végzés Vht. 45/A.§ (4) bekezdése szerinti, saját hatáskörben történő hatályon kívül helyezése.

Amennyiben a bíróság felhívására az érintett eleget tesz a kötelezettségének, a bíróság nyilatkoztatja a végrehajtót arról, hogy erre figyelemmel fenntartja-e az indítványát. Ha a végrehajtó az indítványát nem tartja fenn, az indítvány elbírálására irányuló eljárás megszüntetésének van helye a Vht. 9.§-a alapján alkalmazandó Pp. szerint.

Ha a bíróság a végrehajtó indítványát elutasító végzést hoz, ezen végzés ellen fellebbezésnek helye nincs és kizárólag a végrehajtónak kell kézbesíteni.

Amennyiben a bíróság az indítványnak helyt ad és az érintettet rendbírsággal sújtja, úgy fellebbezhető végzést hoz, melyet a végrehajtást kérőnek mint az ügy urának és annak kézbesíti, akit a rendbírság megfizetésére kötelezett.

A Vht. 45/A.§ (4) bekezdésének második mondata azt az esetet szabályozza, amikor a rendbírság kiszabására valamely kötelezettség elmulasztása miatt került sor, és a megbírságot a fellebbezés előterjesztésével egyidejűleg igazolta, hogy kötelezettségének eleget tett. Ebben az esetben a bíróság a rendbírságot kiszabó végzését saját hatáskörben hatályon kívül helyezheti, kivéve, ha a mulasztással okozott sérelem a kötelezettség utólagos teljesítésével nem orvosolható.

A Vht. 45/A.§ (5) bekezdése értelmében a bíróságnak a jogerősen kiszabott rendbírságról szóló értesítése végrehajtható okirat, amelyet a rendbírságot kiszabó bíróság a végrehajtónak küld meg. Ha az adós a megbírságot, és a rendbírság kiszabására az eljárás befejezését megelőzően került sor, a rendbírság behajtását a végrehajtó az alapügyben fogantatosítja.

A 2018. július 1. napjától hatályos és a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazandó, a fogva tartott személy esetében a büntetőeljárás lefolytatása, továbbá a büntetőügyekben hozott határozatok végrehajtása során a bíróságokra és egyéb szervekre háruló feladatokról szóló 9/2018. (VI. 11.) IM rendelet 90.§ (1) bekezdése értelmében nem egységes értesítő kiállításának van helye, hanem a jogerős végzés egy kiadmányát kell megküldeni az illetékes törvényszék gazdasági hivatala részére.

A rendbírság behajtása esetén a végrehajtót előleg a tárgyi § (6) bekezdése alapján nem illeti meg, a végrehajtás költségét a megbírságot viseli. A behajtott rendbírság összegét a végrehajtó a bírósági gazdasági hivatal számlájára fizeti be.

A rendbíróság a Vht. 165.§ (1) bekezdés h) pontja alapján minden egyéb jogcímen követelt összeget követően kerül behajtásra „annak érdekében, hogy alkalmazása ne veszélyeztethesse az alapügyben végrehajtandó követelés kielégítését”.⁵

IV. A bírósági végrehajtás akadályozása

A rendbíróság kiszabását követően, ha a bírságolás eredménytelennek bizonyult, a Vht. 45/A.§ (7) bekezdése alapján a végrehajtó ezt jelzi a bíróságnak, amely intézkedik a megbírságolt feljelentése iránt. Ugyanígy jár el a bíróság, ha saját hatáskörben észleli a feljelentésre alapot adó körülményt.

A Btk. 288.§ (1) bekezdése szerint, aki a bírósági végrehajtás során, azt követően, hogy vele szemben a bíróság jogerősen rendbíróságot szabott ki, a rendbíróság kiszabására okot adó magatartást tovább folytatja, vagy a végrehajtásból eredő, jogszabályban foglalt kötelezettségének - ide nem értve a végrehajtható okiratban foglalt kötelezettséget - továbbra sem tesz eleget, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Ugyanezen § (2) bekezdése alapján nem büntethető az elkövető, ha a vádemelés előtt a végrehajtásból eredő, jogszabályban foglalt kötelezettségének eleget tesz.

A bűncselekmény jogi tárgya a bírósági végrehajtás eredményességéhez fűződő társadalmi érdek. A cselekmény csak - egyenes, vagy eshetőleges - szándékkal követhető el, az elkövető tudatának tehát ki kell terjednie a bűncselekmény megállapításához szükséges minden körülményre. Az elkövetési magatartás a rendbíróság kiszabására okot adó magatartás továbbfolytatása, vagy valamely, jogszabályban foglalt kötelezettségének további mulasztása. Az elkövetési idő a bíróság rendbíróságot kiszabó jogerős végzésének közlését követő idő.

⁵ B. Korek Ilona: A végrehajtás foganatosításának közös szabályai, In. Sáriné Dr. Dimkó Ágnes (szerk.): A bírósági végrehajtás, HVG-ORAC, Budapest, 2009, 113-206. old., 157. old.

A büntetőeljárásban azonban a gyanúsítottak gyakran arra hivatkoznak, hogy nem volt tudomásuk a rendbírság kiszabásáról, mert a nekik címzett postai küldeményeket nem kapták meg (pl. régi címre lettek kiadva, vagy „nem kereste” postai jelzéssel kerültek visszakézbítésre), vagy más vette át, de nekik nem továbbította azokat, így a szándékos elkövetés, mint tényállási elem nem állapítható meg.

A Be. 7.§ (4) bekezdése alapján a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére. Ebből kifolyólag pedig a nyomozás megszüntetésére, vagy a vádlott felmentésére kell, hogy sor kerüljön.

Álláspontom szerint a jelenlegi gyakorlat könnyű kibúvót szolgáltat a korábban jogerősen rendbírsággal sújtottak számára, amely tovább sérti a végrehajtás eredményes és hatékony működéséhez fűződő társadalmi érdeket, valamint az igazságszolgáltatásba vetett bizalmat. Megoldást azonban a hatályos jogszabályok nem szolgáltatnak, így a jogszabálymódosítás kezdeményezése lenne indokolt.

V. Zárszó

A saját tapasztalatom alapján megállapítható, hogy a közreműködésre kötelezett személyek jelentős része csak akkor érzi elég súlyosnak a helyzetét és teljesíti a jogszabályi kötelezettségét, amikor kézhezkapja a rendbírság kiszabásáról szóló végzést. Egyeseknek azonban ez sem elég - csak a büntetőeljárásban fogatosított kihallgatásuk során nyilatkoznak, ekkor azonban már előfordulhat, hogy a rendbírságnál is komolyabb következményekkel kell számolniuk.

Fontos ehelyütt kiemelni, hogy a Vht. 45/A.§ (4) bekezdése alapján a bíróság nem helyezheti hatályon kívül a rendbírságot kiszabó végzést, ha a mulasztással okozott sérelem a kötelezettség utólagos teljesítésével nem orvosolható.

Ezen írásomban a fogantató bíróság eljárását és a gyakorlatban felmerülő kérdéseket, a bizonyos kérdésekben eltérő álláspontokat kívántam olyan formában összefoglalni, amely egyrésztől gondolatébresztőül szolgálhat, másrésztől pedig a száraz jogszabálynál könnyebben fogyasztható és ezáltal a gyakorlatban talán könnyebben hasznosítható a jogalkalmazók - vagy akár lelkes laikusok - számára. A végrehajtási eljárás ugyanis - akár így, akár úgy - sokakat érint, azonban csak kevesen ismerik és értik a tényleges folyamatot.